

Historia filozofii antycznej II Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filozofia	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność Filozofia	Kod zajęć 22FILFZS.12P.02526.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filozoficzny	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Mikołaj Domaradzki
Prowadzący zajęcia	Mikołaj Domaradzki
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie z głównymi nurtami filozofii hellenistycznej: cynizmem, cyrenaizmem, stoicyzmem, epikureizmem, sceptycyzmem i neoplatonizmem.

Wymagania wstępne

Znajomość treści z przedmiotu HISTORIA FILOZOFII ANTYCZNEJ I oraz PODSATWY LOGIKI

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Student/ka zna i rozumie główne założenia filozofii Arystotelesa.	FIL_K1_W01, FIL_K1_W07, FIL_K1_W09	Egzamin ustny
W2	Student/ka zna i rozumie specyfikę i główne problemy filozofii hellenistycznej a także poglądy cyników i cyrenaików.	FIL_K1_W01, FIL_K1_W07, FIL_K1_W09	Egzamin ustny
W3	Student/ka zna i rozumie filozofię epikurejską i stoicką.	FIL_K1_W01, FIL_K1_W07, FIL_K1_W09	Egzamin ustny
W4	Student/ka zna i rozumie ewolucję sceptycyzmu.	FIL_K1_W01, FIL_K1_W07, FIL_K1_W09	Egzamin ustny
W5	Student/ka zna i rozumie główne założenia neoplatonizmu.	FIL_K1_W01, FIL_K1_W07, FIL_K1_W09	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Student/ka na podstawie zdobytej podczas wykładu wiedzy potrafi krytycznie dyskutować i analizować poglądy antycznych filozofów	FIL_K1_U03, FIL_K1_U04, FIL_K1_U07	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Student/ka na podstawie zdobytej podczas wykładu wiedzy odnoszącej się do filozofii antycznej jest świadomy znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla zrozumienia późniejszych wydarzeń społecznych i kulturalnych.	FIL_K1_K08	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Omówienie głównych założeń Arystotelesowskiej metafizyki, etyki, polityki, retoryki i poetyki (ze szczególnym uwzględnieniem podziału nauk oraz stosowanych w nich metod).	W1, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
2.	Omówienie specyfiki i głównych problemów filozofii hellenistycznej (przejście od filozofii helleńskiej do hellenistycznej); przedstawienie doktryny cynickiej (Antystenes a Diogenes) i cyrenajskiej (Arystyp i hedonizm).	W2, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
3.	Omówienie i porównanie fizyki epikurejskiej i stoickiej (pluralizm vs monizm, deizm vs panteizm, dysteleologia vs teleologia, indeterminizm vs determinizm, mechanicyzm vs witalizm); etyka: omówienie sporu stoików z epikurejczykami o cel i ideał życia.	W3, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Omówienie głównych założeń i ewolucji poglądów sceptyków: sceptycyzm dawny (Pyrron, Tymon); sceptycyzm akademicki (Arkezylaos, Karneades); neosceptycyzm (Enezydem, Agryppa, Menodot, Sextus Empiricus); sceptycyzm starożytny a nowożytny (Kartezjusz).	W4, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
5.	Omówione głównych założeń metafizyki Plotyna (koncepcja hipostaz); przedstawienie głównych założeń neoplatońskiej antropologii; wpływ Plotyna na rozwój metafizyki Zachodu.	W5, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	bardzo dobry (bdb; 5,0): student posiada bardzo dobrą wiedzę z materiału zaprezentowanego na zajęciach, potrafi porównać omawiane stanowiska i sformułować argumenty krytyczne. dobry plus (+db; 4,5): student posiada bardzo dobrą wiedzę z materiału zaprezentowanego na zajęciach, trudno jedna jest mu dokonać porównania omawianych stanowisk dobry (db; 4,0): student w poprawny sposób potrafi omówić prezentowane zagadnienia, nie dysponuje jednak bardziej szczegółową wiedzą. dostateczny plus (+dst; 3,5): student jest w stanie omówić główne strategie argumentacyjne reprezentujące mapę problemów omawianych na zajęciach. dostateczny (dst; 3,0): student jest w stanie omówić główne problemy, ale nie posiada ugruntowanej wiedzy i popełnia błędy. niedostateczny (ndst; 2,0): student nie posiada wiedzy nawet o głównych stanowiskach prezentowanych na zajęciach.
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): student posiada bardzo dobrą wiedzę z materiału zaprezentowanego na zajęciach, potrafi porównać omawiane stanowiska i sformułować argumenty krytyczne. dobry plus (+db; 4,5): student posiada bardzo dobrą wiedzę z materiału zaprezentowanego na zajęciach, trudno jedna jest mu dokonać porównania omawianych stanowisk dobry (db; 4,0): student w poprawny sposób potrafi omówić prezentowane zagadnienia, nie dysponuje jednak bardziej szczegółową wiedzą. dostateczny plus (+dst; 3,5): student jest w stanie omówić główne strategie argumentacyjne reprezentujące mapę problemów omawianych na zajęciach. dostateczny (dst; 3,0): student jest w stanie omówić główne problemy, ale nie posiada ugruntowanej wiedzy i popełnia błędy. niedostateczny (ndst; 2,0): student nie posiada wiedzy nawet o głównych stanowiskach prezentowanych na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Arystoteles, Dzieła wszystkie t. I-VII, Warszawa 1990-1994.
2. Berti, E. Wprowadzenie do metafizyki, tłum. D. Facca, Warszawa 2002.
3. Berti, E., Profil Arystotelesa, tłum. M. Wesoły, Poznań 2016.
4. Dembińska-Siury, D., Plotyn, Warszawa 1995.
5. Diogenes Laertios, Żywoty i poglądy słynnych filozofów, tłum. I. Krońska et al., Warszawa 1982.
6. Domaradzki, M. „Substancje pierwsze i ich homonimy w teleologicznym ujęciu Arystotelesa”, *Diametros* 58 (2018), 2-17.
7. Krokiewicz, A., Nauka Epikura, Warszawa 1995.
8. Plotyn, *Enneady*, tłum. A Krokiewicz (wiele wydań)
9. Reale, G., Historia filozofii starożytnej, t. 2: Platon i Arystoteles, tłum. E.I. Zieliński, Lublin 1996.
10. Reale, G., Historia filozofii starożytnej, t. 3: Systemy epoki hellenistycznej, tłum. E.I. Zieliński, Lublin 1999.
11. Reale, G., Historia filozofii starożytnej, t. 4: Szkoły epoki cesarstwa, tłum. E.I. Zieliński, Lublin 1999.
12. Sextus Empiryk, *Zarysy Pirrońskie*, tłum. A Krokiewicz (wiele wydań)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	60
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FIL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do bycia świadomym znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych
FIL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi czytać ze zrozumieniem i kreatywnie interpretować tekst filozoficzny
FIL_K1_U04	Absolwent/ka potrafi słuchać ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych
FIL_K1_U07	Absolwent/ka potrafi analizować argumenty filozoficzne, identyfikować ich kluczowe tezy i założenia
FIL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie zaawansowanym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury umysłowej w jej historycznym i współczesnych wymiarach i przejawach
FIL_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze kierunki poznawcze w głównych nurtach filozofii: (1) klasyczne dyscypliny filozofii, metafizyka, logika, retoryka, hermeneutyka itd., (2) epistemologia, metodologia nauk szczegółowych, filozofia nauki, (3) bioetyka, filozofia umysłu, neuronauki, nauki kognitywne, (4) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, (5) estetyka, filozofia kultury
FIL_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych